

«Ei va da viver senza medias socialas»

Per sia lavur da matura ha Estella Mazzetta desistiu duront in temps dil telefonin

Hans Huonder/FMR

Esser informaus e saver comunicar da tut temps e dapertut: Quei secapescha oz da sesez. La maturanda Estella Mazzetta ha vuliu saver, sch'igl ei pusseivel da desister dil consum da medias socialas duront in temps. En sia lavur da matura al gimnasi dalla claustra a Mustér vegn ella alla conclusiun che quei ei bein pusseivel. La massa d'informaziuns via internet, la purschida dallas medias socialas e las pusseivladads da comunicar s'audan tiel temps modern. Buca mo ils giuvens, mobein era persunas dallas autras generaziuns sesurveschan dall'offerta. Tgi pli bia e tgi pli pauc. *Estella Mazzetta* da Mustér ha vuliu saver dapli. Ella ha vuliu endriescher surtut sch'igl ei era pusseivel da viver offline, vul dir senza colligiazion d'internet: «Jeu hai vuliu saver co pli veglias generaziuns sesentevan avon 20 ni 40 onns senza quella purschida. Mo lu era sch'ina veta offline ei veramein aschi enrihonta sco ins auda ina ga ni l'otra.» Per saver far quell'experiencescha ha ella desistiu da medias socialas duront dus meins: «Jeu hai bloccau las medias socialas e mess il telefonin dalla vart e hai nezegiau sulettamein il laptop per la lavur da scola. Sch'jeu hai telefonau cun enzatgi, lu sur la reit da telefonia normala.» En quei autotest eis ella vegnida accumpignada duront in meins da sia sora Aviva.

«Ins s'endisa»

Ad Estella Mazzetta eis ei reussiu aschia da cumparegliar la veta cun, respectivamein senza igl access agl internet: «Dus meins senza quella purschida ei liung. Ei ha dau muments ch'jeu havess bugen mirau sil telefonin, mo ins s'endisa fetg spert da desister da quei.» La veta senza telefonin seigi buc'otra, ins sappi senz'auter viver senza quel: «Igl emprem mument tratg'ins sappi Dieus tgei midada che quei seigi. Ei semuossa denton spert ch'ins ha dapli temps per auter. Era croda il stress da haver il sentiment da stuer mirar trasora sil telefonin.» En quei connex ha ella lu era fatg l'experiencescha ch'ei dat dapli temps per tschintschar cun enzatgi ni per exempel da far in giug: «La veta da famiglia profitescha segiramein dil desister ina ga ni l'otra da quellas medias. Aschia sedattan caschuns ch'ins nezegia auter, forse era pli efficient.» Sch'ei ha dau situaziuns d'urgenza ha la maturanda fatg excepziunalmein ina comunicaziun per mail ni lu priu enta maun il telefon convenziunal: «Senza telefon mass ei probabel buca pli ozildi.» Ella vegn alla conclusiun: «La pretensiun ch'ins sappi buca viver il 21avel tschentaner senza medias digitalas ei fallida. Tuttina s'auda il stil da viver offline al temps passau e va buca aprau culla moda e maniera da viver d'ozildi.»

Reacziuns positivas

Estella Mazzetta ha lu era vuliu saver co igl ei stau per las persunas en siu contuorn duront quei temps. Aschia s'exprima ina collega dad ella che frequenta denton in'otra scola: «Il temps liber – sco per exempel las vacanzas da Nadal da 2019 ch'ein curdadas en quei temps –

havein nus giu contact. Duront il temps da scola ei quel buca staus fetg intensiv. Sch'ins sa buca scriver ina a l'otra, eis ei grev. Ins sa buca cura che la collega ei contonschibla.» Dils geniturs ha ella retschert resuns positivs da quei temps. La veta da famiglia seigi stada meglia. Uonn terminescha Estella Mazzetta il gimnasi culla matura a Mustér.

Siu studi va silsuenter buca en direcziun medias socialas: «Jeu fetsch ils examens d'admissiun pil studi da medischina. En cass ch'ei duess buca reussir leu, vegn jeu ad ir ella direcziun psicologia e studi da romontsch.